

## Die Deklination der Adjektive

Die Adjektive [*imperator clarus*] stehen (auch als Adverbien + Hilfsverb *esse* [*Imperator clarus est.*]) jeweils im gleichen **Kasus**, **Numerus** und **Genus** (**KNG-Kongruenz** [= Übereinstimmung]) wie ihr Beziehungswort.

### Die Deklination der Adjektive der a- und o-Deklinationen

... folgt größtenteils den bekannten Formen der o- (Mask. + Neutr.) und a-Deklination (Fem.) ... Dafür das Beispiel *novus*, -a, -um:

		-us (Mask.)	-a (Fem.)	-um (Neutr.)
Sg.	Nom.	<i>nov-us</i>	<i>nov-a</i>	<i>nov-um</i>
	Gen.	<i>nov-i</i>	<i>nov-ae</i>	<i>nov-i</i>
	Dat.	<i>nov-o</i>	<i>nov-ae</i>	<i>nov-o</i>
	Akk.	<i>nov-um</i>	<i>nov-am</i>	<i>nov-um</i>
	Abl.	<i>nov-o</i>	<i>nov-a</i>	<i>nov-o</i>
Pl.	Nom.	<i>nov-i</i>	<i>nov-ae</i>	<i>nov-a</i>
	Gen.	<i>nov-orum</i>	<i>nov-arum</i>	<i>nov-orum</i>
	Dat.	<i>nov-is</i>	<i>nov-is</i>	<i>nov-is</i>
	Akk.	<i>nov-os</i>	<i>nov-as</i>	<i>nov-a</i>
	Abl.	<i>nov-is</i>	<i>nov-is</i>	<i>nov-is</i>

### Die Adjektive der i-Deklination

... sind nach der Anzahl ihrer Endungen im Nominativ zu unterscheiden:

- **ein-endige Adjektive** (meist auf -x oder -ns): *vehemēns*, Gen. *vehement-is* (heftig);
  - **zwei-endige Adjektive** (m./f. auf -is, n. auf -e): *brevīs*, *breve*, Gen. *brev-is* (kurz);
  - **drei-endige Adjektive** (jedes Geschlecht mit eigener Endung): *celer*, *celeris*, *celere*, Gen.: *celer-is* (schnell).
- Auch bei den Adjektiven der i-Dekl. hat es Annäherungen an die kons. Dekl. gegeben. In den meisten Lehrbüchern findet man im **Akk. Pl.** die Endung -ēs statt -īs.

#### Die ein-endigen Adjektive der i-Deklination

		Mask.	Fem.	Neutr.
Sg.	Nom.	<b><i>vehemens</i></b>	<b><i>vehemens</i></b>	<b><i>vehemens</i></b>
	Gen.	<i>vehement-is</i>	<i>vehement-is</i>	<i>vehement-is</i>
	Dat.	<i>vehement-i</i>	<i>vehement-i</i>	<i>vehement-i</i>
	Akk.	<b><i>vehement-em</i></b>	<b><i>vehement-em</i></b>	<i>vehemens</i>
	Abl.	<i>vehement-i</i>	<i>vehement-i</i>	<i>vehement-i</i>
Pl.	Nom.	<i>vehement-es</i>	<i>vehement-es</i>	<i>vehement-ia</i>
	Gen.	<b><i>vehement-ium</i></b>	<b><i>vehement-ium</i></b>	<b><i>vehement-ium</i></b>
	Dat.	<b><i>vehement-ibus</i></b>	<b><i>vehement-ibus</i></b>	<b><i>vehement-ibus</i></b>
	Akk.	<i>vehement-es</i>	<i>vehement-es</i>	<i>vehement-ia</i>
	Abl.	<b><i>vehement-ibus</i></b>	<b><i>vehement-ibus</i></b>	<b><i>vehement-ibus</i></b>

#### Die zwei-endigen Adjektive der i-Deklination

		Mask.	Fem.	Neutr.
Sg.	Nom.	<b><i>brevīs</i></b>	<b><i>brevīs</i></b>	<b><i>breve</i></b>
	Gen.	<i>brev-is</i>	<i>brev-is</i>	<i>brev-is</i>
	Dat.	<i>brev-i</i>	<i>brev-i</i>	<i>brev-i</i>
	Akk.	<b><i>brev-em</i></b>	<b><i>brev-em</i></b>	<i>brev-e</i>
	Abl.	<i>brev-i</i>	<i>brev-i</i>	<i>brev-i</i>
Pl.	Nom.	<i>brev-es</i>	<i>brev-es</i>	<i>brev-ia</i>
	Gen.	<b><i>brev-ium</i></b>	<b><i>brev-ium</i></b>	<b><i>brev-ium</i></b>
	Dat.	<b><i>brev-ibus</i></b>	<b><i>brev-ibus</i></b>	<b><i>brev-ibus</i></b>
	Akk.	<i>brev-es</i>	<i>brev-es</i>	<i>brev-ia</i>
	Abl.	<b><i>brev-ibus</i></b>	<b><i>brev-ibus</i></b>	<b><i>brev-ibus</i></b>

Die drei-endigen Adjektive der i-Deklination

		Mask.	Fem.	Neutr.
Sg.	Nom.	<i>celer</i>	<i>celeris</i>	<i>celere</i>
	Gen.	<i>celer-is</i>	<i>celer-is</i>	<i>celer-is</i>
	Dat.	<i>celer-i</i>	<i>celer-i</i>	<i>celer-i</i>
	Akk.	<i>celer-em</i>	<i>celer-em</i>	<i>celer-e</i>
	Abl.	<i>celer-i</i>	<i>celer-i</i>	<i>celer-i</i>
Pl.	Nom.	<i>celer-es</i>	<i>celer-es</i>	<i>celer-ia</i>
	Gen.	<i>celer-ium</i>	<i>celer-ium</i>	<i>celer-ium</i>
	Dat.	<i>celer-ibus</i>	<i>celer-ibus</i>	<i>celer-ibus</i>
	Akk.	<i>celer-es</i>	<i>celer-es</i>	<i>celer-ia</i>
	Abl.	<i>celer-ibus</i>	<i>celer-ibus</i>	<i>celer-ibus</i>

Die Adjektive mit Genitiv auf *-ius*

Einige Adjektive der a- und o-Deklination wie *alter*, *nullus*, *solus*, *totus*, *ullus*, *unus* enden im Genitiv Singular auf *-ius* und im Dativ Singular auf *-i*:

		Mask.	Fem.	Neutr.
Sg.	Nom.	<i>nullus</i>	<i>nulla</i>	<i>nullum</i>
	Gen.	<i>null-ius</i>	<i>null-ius</i>	<i>null-ius</i>
	Dat.	<i>null-i</i>	<i>null-i</i>	<i>null-i</i>
	Akk.	<i>null-um</i>	<i>null-am</i>	<i>null-um</i>
	Abl.	<i>null-o</i>	<i>nullr-a</i>	<i>null-o</i>
Pl.	Nom.	<i>null-i</i>	<i>null-ae</i>	<i>null-a</i>
	Gen.	<i>null-orum</i>	<i>null-arum</i>	<i>null-orum</i>
	Dat.	<i>null-is</i>	<i>null-is</i>	<i>null-is</i>
	Akk.	<i>null-os</i>	<i>null-as</i>	<i>null-a</i>
	Abl.	<i>null-is</i>	<i>null-is</i>	<i>null-is</i>

*Qui nihil scit,  
omnia  
credere debet!*

Marie von Ebner-Eschenbach



HK 2019/20

Lateinische  
Grammatik

